

**NOTA INFORMATIVA SOBRE:
“TROBADA DE LA XARXA D’HORTS DE CENTRES EDUCATIUS DEL PAÍS VALENCIÀ”**

CASTELLANO

Se celebra la primera ‘Trobadà’ de la Xarxa d’HORTS de Centres Educatius del País Valencià

Más de 60 docentes de centros educativos de Alicante, Valencia y Castellón participan en una jornada sobre huertos escolares para trabajar en red.

El pasado día 13 de mayo tuvo lugar en los huertos de la Asociación por la Agricultura Ecológica de l’Animeta, en Quart de Poblet, el primer encuentro de la Xarxa d’Horts de Centres Educatius del País Valencià, en el marco del proyecto Una Llavor a l’Escola del Centro de Estudios Rurales y Agricultura Internacional (CERAI). La Xarxa pretende ser un punto de encuentro donde poner en común experiencias en torno al huerto escolar, ofrecer y compartir herramientas y recursos tanto didácticos como agronómicos para facilitar al profesorado el manejo de este espacio. Aunque, también, ser una red que actúe como unión de centros educativos para reclamar a las Consellería de Educación una dotación para la creación y el mantenimiento de los huertos escolares, al igual que existe para las bibliotecas escolares o los gimnasios. “El huerto escolar es ya considerado una aula al aire libre donde poner en práctica una educación activa, participativa y vivencial, en contacto con la naturaleza”, afirma Mayte Fornes, Técnica de CERAI responsable de Una Llavor a l’Escola y una de las promotoras de esta iniciativa y evento.

Al encuentro acudieron más de 60 docentes de centros educativos de toda la Comunidad Valenciana. También se contó con la presencia de entidades que trabajan en temas de huertos escolares y agroecología escolar, como **Solidaridad Internacional, Connecta Natura, l’Animeta y Justicia Alimentaria**. Y destacó el gran interés que mostraron los representantes de la administración pública con la asistencia de: Mª Amparo Martínez i Casanova, Jefa del Servicio de Innovación y Calidad Educativa de la Generalitat Valenciana; Alejandro Ramón Álvarez, Concejal de Agricultura, Alimentación Sostenible y Huerta del Ayuntamiento de Valencia; Maite Ibáñez, Concejala de Educación del Ayuntamiento de València; Juan Medina Cobo, Concejal de Desarrollo Urbano Sostenible y Transición Ecológica y Cambio Climático del Ayuntamiento de Quart de Poblet y Consol Campos, concejala de Educación del Ayuntamiento de Quart de Poblet.

¿Por qué una red de huertos de centros educativos a nivel Comunidad Valenciana?

La **Xarxa d’Horts de Centres Educatius del País Valencià** es una red formada por 245 centros educativos y 7 entidades asociadas y cuenta con el apoyo de Asociación de

Directores de Infantil y Primaria del País Valencià (ADIP-PV). Es una iniciativa que nació en 2021 a partir de un diagnóstico previo realizado por CERAI, donde quedó plasmada la necesidad de construir una red que albergase a los centros educativos y entidades que trabajan con huertos educativos”, cuenta Mayte Fornes.

Es evidente que cada año crece el número de centros educativos que instauran un huerto escolar. En el evento, Amparo Martínez, Jefa de Servicio de Innovación y Calidad Educativa de la GVA compartió que: “hay un alto porcentaje de centros educativos que presentan a la convocatoria de Proyectos de Investigación e Innovación Educativa (PIIE) la realización de huertos escolares. Al principio, presentaban proyectos solos desde los centros educativos de primaria, pero cada vez son más los centros de secundaria que están presentando proyectos de huerto”.

La realidad es que muchos centros educativos financian los huertos escolares a través de la dotación de estas ayudas, pero son numerosos los que se quedan fuera y supone un verdadero esfuerzo financiar la puesta en marcha y el mantenimiento de dicho espacio. El huerto en los centros educativos, solicitan desde la Xarxa, tiene que considerarse ya un aula al aire libre y recibir el apoyo económico para ponerla en marcha.

Asimismo, “hay una gran necesidad de incluir el huerto escolar en el currículum académico, lo que conlleva un verdadero esfuerzo por parte del profesorado que no está contemplado en sus horas lectivas”, explica Jessica Marzal, técnica de CERAI, también dentro del proyecto Una Llavor a l’Escola. Según Alejandro Ramón, Concejal de Medio Ambiente, Alimentación Sostenible y Huerta, en el Ayuntamiento de Valencia: “es importante el aprendizaje desde las primeras edades, de conocer cómo se producen los alimentos, que es un proceso lento y que se necesita, tierra, agua, luz y agricultoras y agricultores, que a través de tener un huerto en la escuela se ponga en valor el papel de las agricultoras y agricultores”.

En esa línea también habló durante la Jornada la concejala de Acción Cultural, Juventud y Cooperación y Migración del Ayuntamiento de Valencia, Maite Ibáñez y puso en relevancia el papel de los huertos escolares como herramienta pedagógica para entender la vida, la alimentación y promover hábitos saludables, ya sea desde las redes de huertos escolares como es la Red de huertos de la ciudad de Valencia, o la **Xarxa d’Horts de CEPV**. “A través de una red común se pueden unir esfuerzos desde el pensamiento colectivo, compartiendo experiencias y materiales pedagógicos, reduciendo considerablemente las horas de dedicación”.

Con esta conclusión, Alejandro Ramón y Maite Ibáñez, concejales del Ayuntamiento de Valencia, **se ofrecieron a albergar en la ciudad de València una posible jornada estatal de redes de huertos de centros educativos**. La Xarxa d’Horts de CEPV está trabajando para que esta propuesta, que fue muy bien recibida por las personas participantes, sea una realidad en la primavera del 2023.

Una jornada para encontrarnos

La finalidad de la jornada de la **Xarxa d’Horts de Centres Educatius del País Valencià** fue, por un lado, tener un espacio donde conocerse y compartir experiencias entre las personas que forman parte de la Xarxa, ya que esta se creó durante la pandemia. Por otro

lado, promover la participación en el equipo motor de la misma, es decir, un pequeño grupo de representantes de la Xarxa interesados en participar de manera activa, colaborando en las diferentes acciones y propuestas. En estos momentos, uno de los retos es dotar de contenidos a la plataforma digital (actualmente en construcción) para generar un espacio donde encontrarse y compartir.

Sara Collado, de Solidaridad Internacional, Jèssica Marzal y Mayte Fornes, del Centro de Estudios Rurales y de Agricultura Internacional (CERAI), ejercieron la moderación del evento. Durante la jornada se realizó una dinámica participativa en la que las y los docentes, llegados de diferentes partes del territorio del País Valencià, debatieron sobre temáticas relacionadas en torno a los huertos en centros escolares.

La jornada fue todo un éxito tanto por el número de docentes que acudieron a la jornada como por la participación activa de **las personas participantes**. Además, otro aspecto a celebrar de la 'trobada' fue la generación espontánea de contactos y futuras colaboraciones entre docentes presentes en el evento. Este era uno de los objetivos del mismo, por ello, se pensaron espacios informales donde pudieran surgir este tipo de colaboraciones.

Según Amparo Martínez, Jefa de Servicio de Innovación y Calidad Educativa de la GVA, el encuentro puso en valor la complicitad que se ha generado entre centros educativos, entidades y agricultores, demostrando la vocación interdisciplinar de esta red. Igualmente, destacó el objetivo de la red de apoyar e impulsar una educación innovadora, activa, participativa en contacto con la naturaleza.

Por último, en la clausura de la jornada, Maite Ibáñez dedicó unas palabras para el recuerdo del docente Francisco Sáez de Jáuregui, todo un ejemplo a seguir por su dedicación a los huertos escolares en el CEIP Benimaclet.

Así pues, la primera Jornada de la Xarxa d'Horts de Centres Educatius del País Valencià reforzó la necesidad de tener una red de huertos escolares a nivel comunidad autónoma, donde poder coordinarse entre centros educativos y entidades, posibilitar el trabajo conjunto y el intercambio de experiencias relacionadas con los huertos escolares. También, la importancia de generar espacios como estos, donde tener la oportunidad de conocer y aprender de otros docentes, así como de generar sinergias y colaboraciones entre ellos.

Contacto para más información:

comunicacion@cerai.org

mayte.fornes@cerai.org

jessica.marzal@cerai.org

xhortscepv@gmail.com

VALENCIÀ

Se celebra la primera 'Trobadà' de la Xarxa d'horts de Centres Educatius del País Valencià

Més de 60 docents de centres educatius d'Alacant, València i Castelló participen en una jornada sobre horts escolars per a treballar en xarxa.

El passat dia 13 de maig va tindre lloc en els horts de l'Associació per l'Agricultura Ecològica de l'Animeta, a Quart de Poblet, la primera trobada de la Xarxa d'Horts de Centres Educatius del País Valencià, en el marc del projecte Una Llavor a l'Escola del Centre d'Estudis Rurals i Agricultura Internacional (CERAI). La Xarxa pretén ser un punt de trobada on posar en comú experiències entorn de l'hort escolar, oferir i compartir eines i recursos tant didàctics com agronòmics per a facilitar al professorat el maneig d'aquest espai. Encara que, també, pretén ser una xarxa que actue com a unió de centres educatius per a reclamar a la Conselleria d'Educació una dotació per a la creació i el manteniment dels horts escolars, igual que existeix per a les biblioteques escolars o els gimnasos. "L'hort escolar ja és considerat una aula a l'aire lliure on posar en pràctica una educació activa, participativa i vivencial, en contacte amb la natura", afirma Mayte Fornes, Tècnica de CERAI responsable d'Una Llavor a l'Escola i una de les promotores d'aquesta iniciativa i esdeveniment.

A la trobada van acudir més de 60 docents de centres educatius de tota la Comunitat Valenciana. També es va comptar amb la presència d'entitats que treballen en temes d'horts escolars i agroecologia escolar, com **Solidaridad Internacional, Connecta Natura, l'Animeta i Justícia Alimentària**. I va destacar el gran interès que van mostrar els representants de l'administració pública amb l'assistència de: Mª Amparo Martínez i Casanova, Cap del Servei d'Innovació i Qualitat Educativa de la Generalitat Valenciana; Alejandro Ramón Álvarez, Regidor d'Agricultura, Alimentació Sostenible i Horta de l'Ajuntament de València; Maite Ibáñez, Regidora d'Educació de l'Ajuntament de València; Juan Medina Cobo, Regidor de Desenvolupament Urbà Sostenible i Transició Ecològica i Canvi Climàtic de l'Ajuntament de Quart de Poblet i Consol Campos, regidora d'Educació de l'Ajuntament de Quart de Poblet.

Per què una xarxa d'horts de centres educatius a nivell Comunitat Valenciana?

La **Xarxa d'Horts de Centres Educatius del País Valencià** és una xarxa formada per 245 centres educatius i 7 entitats associades i compta amb el suport de l'Associació de Directors d'Infantil i Primària del País Valencià (ADIP-PV). És una iniciativa que va nàixer en 2021 a partir d'un diagnòstic previ realitzat per CERAI, on va quedar plasmada la necessitat de construir una xarxa que albergara als centres educatius i entitats que treballen amb horts educatius", comenta Mayte Fornes.

És evident que cada any creix el nombre de centres educatius que instauren un hort escolar. En l'esdeveniment, Amparo Martínez, Cap de Servei d'Innovació i Qualitat Educativa de la GVA va compartir que: “hi ha un alt percentatge de centres educatius que presenten a la convocatòria de Projectes d'Investigació i Innovació Educativa (PIIE) la realització d'horts escolars. Al principi, presentaven projectes sols des dels centres educatius de primària, però cada vegada són més els centres de secundària que estan presentant projectes d'hort”.

La realitat és que molts centres educatius financen els horts escolars a través de la dotació d'aquestes ajudes, però són nombrosos els que es queden fora i suposa un vertader esforç finançar la posada en marxa i el manteniment d'aquest espai. L'hort en els centres educatius, sol·liciten des de la Xarxa, ha de considerar-se ja una aula a l'aire lliure i rebre el suport econòmic per a posar-la en marxa.

Així mateix, “hi ha una gran necessitat d'incloure l'hort escolar en el currículum acadèmic, la qual cosa comporta un vertader esforç per part del professorat que no està contemplat en les seues hores lectives”, explica Jessica Marzal, tècnica de CERAI, també dins del projecte Una Llavor a l'Escola.

Segons Alejandro Ramón, Regidor de Medi Ambient, Alimentació Sostenible i Horta, a l'Ajuntament de València: “és important l'aprenentatge des de les primeres edats, de conèixer com es produeixen els aliments, que és un procés lent i que es necessita, terra, aigua, llum i agricultores i agricultors, que a través de tindre un hort a l'escola es pose en valor el paper de les agricultores i agricultors”.

En aquesta línia també va parlar durant la Jornada la regidora d'Acció Cultural, Joventut i Cooperació i Migració de l'Ajuntament de València, Maite Ibáñez i va posar en rellevància el paper dels horts escolars com a eina pedagògica per a entendre la vida, l'alimentació i promoure hàbits saludables, ja siga des de les xarxes d'horts escolars com és la Xarxa d'horts de la ciutat de València, o la **Xarxa d'Horts de CEPV**. “A través d'una xarxa comuna es poden unir esforços des del pensament col·lectiu, compartint experiències i materials pedagògics, reduint considerablement les hores de dedicació”.

Amb aquesta conclusió, Alejandro Ramón i Maite Ibáñez, regidors de l'Ajuntament de València, **es van oferir a albergar a la ciutat de València una possible jornada estatal de xarxes d'horts de centres educatius**. La Xarxa d'Horts de CEPV està treballant perquè aquesta proposta, que va ser molt ben rebuda per les persones participants, siga una realitat en la primavera del 2023.

Una jornada per a trobar-nos

La finalitat de la jornada de la **Xarxa d'Horts de Centres Educatius del País Valencià** va ser, d'una banda, tindre un espai on conèixer-se i compartir experiències entre les persones que formen part de la Xarxa, ja que aquesta es va crear durant la pandèmia. D'altra banda, promoure la participació en l'equip motor d'aquesta, és a dir, un xicotet grup de representants de la Xarxa interessats a participar de manera activa, col·laborant en les diferents accions i propostes. En aquests moments, un dels reptes és dotar de continguts a la plataforma digital (actualment en construcció) per a generar un espai on trobar-se i compartir.

Sara Collado, de Solidaridad Internacional, Jèssica Marzal i Mayte Fornes, del Centre d'Estudis Rurals i d'Agricultura Internacional (CERAI), van exercir la moderació de l'esdeveniment. Durant la jornada es va realitzar una dinàmica participativa en la qual les i els docents, arribats de diferents parts del territori del País Valencià, van debatre sobre temàtiques relacionades entorn dels horts en centres escolars.

La jornada va ser tot un èxit tant pel nombre de docents que van acudir a la jornada com per la participació activa de **les persones participants**. A més, un altre aspecte a celebrar de la trobada va ser la generació espontània de contactes i futures col·laboracions entre docents presents en l'esdeveniment. Aquest era un dels objectius d'aquest, per això, es van pensar espais informals on pogueren sorgir aquest tipus de col·laboracions.

Segons Amparo Martínez, Cap de Servei d'Innovació i Qualitat Educativa de la GVA, la trobada va posar en valor la complicitat que s'ha generat entre centres educatius, entitats i agricultors, demostrant la vocació interdisciplinària d'aquesta xarxa. Igualment, va destacar l'objectiu de la xarxa d'afavorir i impulsar una educació innovadora, activa, participativa en contacte amb la natura.

Finalment, en la clausura de la jornada, Maite Ibáñez va dedicar unes paraules per al record del docent Francisco Sáez de Jáuregui, tot un exemple a seguir per la seua dedicació als horts escolars en el CEIP Benimaclet.

Així doncs, la primera Jornada de la Xarxa d'Horts de Centres Educatius del País Valencià va reforçar la necessitat de tindre una xarxa d'horts escolars a nivell comunitat autònoma, on poder coordinar-se entre centres educatius i entitats, possibilitar el treball conjunt i l'intercanvi d'experiències relacionades amb els horts escolars. També, la importància de generar espais com aquests, on tindre l'oportunitat de conèixer i aprendre d'altres docents, així com de generar sinergies i col·laboracions entre ells.

Contacte per a més informació:

comunicacion@cerai.org

mayte.fornes@cerai.org

jessica.marzal@cerai.org

xhortscepv@gmail.com

